

CHYTRÝ REGION – PŘÍLEŽITOSTI PRO OBCE A MĚSTA

Koncept SMART a uchopitelnost z pohledu dotací

A smart city uses ICT to enhance quality, performance and interactivity of urban services, to reduce costs and resource consumption and to improve contact between people and government. It can help to improve government services, transport and traffic management, energy, health care, water, agriculture and waste management. Smart city applications are developed with the goal of allowing for real-time responses to momentary challenges. A smart city may therefore be more prepared to respond to the challenges that daily life throws at it.

Cílem konceptu „Smart City“ je pomocí moderních počítačových a komunikačních technologií zvyšovat kvalitu, výkon a komplexitu služeb pro občany. Cílem je dále snižovat náklady a zvyšovat efektivitu státní správy a lépe ji provázat s potřebami občanů. Smart City nabízí svým občanům optimalizovanou a lépe řízenou dopravu, zdravotní péči, výkonnější zemědělství, lepší nakládání se zdroji (voda, energie) i s odpady. Smart City může být pak více připraveno na každodenní životní výzvy.

<http://www.loopcayman.com/content/if-smart-cities-are-next-big-thing-what-about-smart-regions>

A smart region covers more than just the city – it means a flourishing and bold region. Smart means sustainable mobility services, a healthy corporate environment, excellent and equal living conditions and talented people. Above all, smart means a well-functioning everyday for its inhabitants.

Chytrý region je něco víc než jen chytré město – je to prosperující a stabilní region. „Smart – chytrý“ znamená trvale udržitelnou dopravu, příjemné životní prostředí excelentní a rovné životní podmínky a talentované lidi. Především znamená dobré fungování.

<https://www.helsinkismart.fi/about/about-helsinki-region/>

Smart Region – **podle MVČR** – je „region, který za podpory prostředků Evropské unie usiluje o kvalitnější a efektivnější řízení, kvalifikovanější úředníky a celkové zlepšování veřejných služeb, které poskytuje.“

<http://www.osf-mvcr.cz/co-je-to-smart-region>

Co vše sleduje koncept „chytrého území“?

- **Smart City (i Region) je místo, kde jsou efektivnější tradiční sítě a služby ve prospěch jeho obyvatel a podniků díky použití digitálních a telekomunikačních technologií.**
- Koncept Smart City (Region) **přesahuje** využití informačních a komunikačních technologií pro lepší využití zdrojů a méně emisí.
 - tzn. inteligentnější městské (regionální) dopravní sítě, moderní zásobování vodou a nakládání s odpady, účinnější způsoby jak osvětlovat a vytápět budovy, jak propojit síť zdravotnických zařízení atp.
 - zahrnuje také více interaktivní a citlivější městskou (regionální) správu, bezpečnější veřejná prostranství a uspokojování potřeb stárnoucího obyvatelstva. (Evropská komise)

<http://www.chytremesta.sk/cz/chytre-mesto/koncept-chytrych-mest>

Co vše sleduje obecný koncept „chytrého území“?

- Demografický vývoj a územní plánování
- Ekonomický a ekologický vývoj
- Energetika
- Doprava (udržitelná mobilita)
- Sociální a kulturní programy pro občany

- Smart regionem se region nestává na jeden okamžik – být „smart“ je proces.
- Dotace mohou pomoci na začátku. Jsou příspěvkem k impulzu „nakopnout“ region.
- Nespoléhejte se na to, že dotace budou udržovat Smart řešení (udržitelnost).
- Ne každý člověk potřebuje právě nový iPhone, ne každý region potřebuje všechna nejmodernější Smart řešení.
- Nedovolit, aby se ze Smart řešení stal byznys s nepotřebným – umění rozlišit – potřebuji nakoupit/potřebuji prodat.
- Inspirace fungují a mají být jako jedny z prvních – osobní zkušenost je nepřenosná.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Připravenost Hasičského záchranného sboru České republiky k řešení povodní (1,2 mld. Kč z EU)

- Hlavním cílem projektu bylo zvýšit kvalitu řešení mimořádných událostí (zejména povodní) působením HZS ČR, jehož posláním je záchrana životů osob, zvířat, majetku a ochrana životního prostředí, jako segmentu systému ochrany obyvatelstva, a to napříč celou Českou republikou.
- Byla pořízena moderní technika a technologie pro záchranné a likvidační práce prováděné HZS ČR a vytvořily se hmotné podmínky pro účelnější zvládnutí logistického zabezpečení poskytnutí humanitární pomoci obyvatelstvu v ohrožených a zatopených oblastech a pro rychlejší nasazení speciálních sil HZS ČR.
- Tato generačně nová a moderní speciální technika, která bude k dispozici v dostatečném počtu, a kapacity umožní HZS ČR efektivnější zásah na místě mimořádné události (povodně) a může vést ke zvýšení počtu zachráněných životů a nárůstu objemu uchráněných hodnot při mimořádné události.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Realizace technologického centra pro provoz Národního centra kybernetické bezpečnosti (29,2 mil. Kč z EU)

- Gestorem problematiky kybernetické bezpečnosti v České republice je Národní bezpečnostní úřad (NBÚ). S pomocí dotace ze strukturálních fondů Evropské unie vybudoval technologické centrum pro provoz Národního centra kybernetické bezpečnosti.
- NBÚ je od roku 2011 zodpovědný za kybernetickou bezpečnost v České republice a aby mohl svěřené úkoly správně plnit, musel vybudovat pracoviště, které mu umožní být jedním z předních hráčů v této oblasti.
- Projekt řeší pořízení infrastruktury tohoto centra, uvedení do provozu a následnou technickou podporu řešení datových úložišť a serverové platformy pro provoz systémů NCKB v lokalitách Praha a Brno. Díky realizaci projektu bude poskytována především služba ochrany informačních systémů orgánů veřejné moci.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Vytvoření centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce (46,2 mil. Kč z EU)

- Cílem projektu bylo vybudování nového, resp. inovovaného souboru informačních systémů, které znatelně urychlí, zefektivní a v konečném důsledku i zlevní procesy spojené s agendami Státního úřadu inspekce práce - Centrálního registru elektronizace úkonů inspekce práce (REUIP).
- Hlavními nosnými prvky vzniklého centrálního registru jsou napojení na tzv. základní registry, usnadnění práce inspektorů v terénu vykonáním významné většiny činností na místě za pomoci mobilního přístupu a v neposlední řadě omezení oběhu papírových dokumentů v důsledku jejich elektronizace.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji (135 mil. Kč z EU)

- V porovnání s technologickými centry obcí s rozšířenou působností se zaměřují technologická centra krajů mnohem více na podporu funkce krizového řízení a integrovaného záchranného systému v kraji. Hierarchicky jsou nadřazeny centrům v obcích: do jejich gesce spadají digitalizace a skladování dat pro celý kraj.

Projekt byl strukturován do tří základních částí.

- **I. část projektu – Rozvoj služeb technologických center kraje (TCK)** se skládá ze šesti dílčích aktivit.
- **aktivita 1 – optické propojení Technologických center kraje** - z důvodu rozšiřování služeb Technologických center kraje představuje pořízení optických vláken k propojení center v Praze a Kladně významné posílení konektivity. Bylo zavedeno optické připojení Středočeské vědecké knihovny, Oblastní nemocnice Kladno a Hasičského záchranného sboru.
- **aktivita 2 – rozšíření TCK** - došlo k rozšíření o potřebný SW a HW na podporu stávajících a nově zavedených aplikací provozovaných v TCK.
- **aktivita 3 – jednotné finanční řízení PO** - zahrnovalo provedení analýzy a dodávku SW pro jejich jednotné řízení (rozpočet, jeho plnění, řídicí kontrola finančních operací, výkazy, kontrola zřizovatele, atd.) včetně licencí pro všechny PO.
- **aktivita 4 – krizové řízení** - jednalo se o provedení analýzy a návrh s dodávkou standardizovaného řešení k zajištění funkce orgánu krizového řízení s požadavkem na využití stávajících informačních systémů krizového řízení. Součástí je i Portál krizového řízení včetně videokonferencí.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Rozvoj eGovernmentu ve Středočeském kraji (135 mil. Kč z EU)

- **aktivita 5 – centrální evidence katalogu kulturního dědictví** - vytvořilo se prostředí pro tuto evidenci zřízením krajského digitálního repozitáře (KDR), který pojme velké objemy dat (muzea, knihovny, galerie, apod.) různých typů (textové, obrazové, zvukové,...). Tato data jsou následně zpřístupněna pro další využití identifikovatelným zájemcům, paměťovým institucím i veřejnosti.
- **aktivita 6 – poskytování poštovních služeb** - šlo o poptávku instalace poštovního serveru včetně licencí k zajištění centrálního poskytování poštovních služeb, primárně pro KÚSK, PO a subjekty zapojené do krizového řízení kraje.
- **II. část projektu – Bezpečnostní infrastruktura TCK** - pro posílení bezpečnosti celé sítě došlo (především z důvodů stáří na hranici životnosti, ale i nespolehlivosti) k výměně hraničních switchů celé infrastruktury, přidání FireWallu do sítě WiFi krajského úřadu, což zároveň zvýšilo i kvalitu poskytovaných služeb do území kraje.
- **III. část projektu – Zpřístupnění digitálního obsahu**
 - Cílem této části projektu bylo pořízení skenovací linky s příslušenstvím a příslušný SW. Dále SW pro zpracování digitálního obsahu, což umožňuje zpřístupnění veřejnosti, odborné i laické, bohatství fondů paměťových institucí. Dále může přispět k rozvoji edukace na základních i středních školách, poskytne pedagogům další informační zdroje a přispěje k rozvoji vědeckého bádání.

Co se v minulosti např. povedlo?

Příklady z IOP

Projekt: Úprava Registru živnostenského podnikání v návaznosti na základní registry veřejné správy (81 mil. Kč z EU)

- Při změně údajů v zápisu do živnostenského rejstříku (např. jména, bydliště, sídla) již podnikatel nemusí obíhat úřady a opakovaně předkládat stále stejné dokumenty, ale díky bezpečné a aktuální databázi dat o občanech a státních i nestátních subjektech v základních registrech stačí tuto změnu provést jen na jednom úřadě.
- Jádrem projektu je úprava programového vybavení Informačního systému Registru živnostenského podnikání (IS) tak, aby tento systém aktualizoval data v registru osob a zároveň data ze základních registrů využíval pro podporu vedení živnostenské agendy. V rámci projektu bylo také nutné provést změnu v ukládání a evidenci elektronických dokumentů souvisejících s vedením živnostenské agendy. To nyní umožní mimo jiné i ukládání různých listin v úložišti IS v elektronické podobě, např. dokladů o odborné způsobilosti. Podnikatel tedy tyto skutečnosti již nebude muset v budoucnu znovu dokládat.
- V rámci projektu také došlo ke zpuštění webu Registru živnostenského podnikání v anglickém jazyce. To má velký význam pro větší bezpečnost při využívání elektronických služeb (např. internetové obchody) a snížení internetové kriminality (např. v případě zneužití identit). Do budoucna jsou plánovány i německé a francouzské mutace.

Jak lze koncept SMART dotačně podporovat z IROP?

- Na provázání transevropských dopravních sítí s významnými regionálními komunikacemi ČR je připraveno cca 945 mil. EUR
- Na podporu udržitelných forem dopravy (včetně např. alternativních pohonů na CNG nebo vodík či dopravní telematiky pro veřejnou dopravu) je připraveno dalších asi 470 mil. EUR
- Na další modernizaci a připravenost jednotek integrovaného záchranného systému je připraveno 150 mil. EUR

Jak lze koncept SMART dotačně podporovat z IROP?

- Na zateplování bytových domů a energetickou optimalizaci je připraveno cca 623 mil. EUR
- Na další modernizaci a rozšíření E-governmentu v ČR je připraveno 330 mil. EUR, včetně podpory kybernetické bezpečnosti.
 - eGovernment je výraz pro modernizaci veřejné správy s využitím nových informačních a komunikačních technologií. Je nástrojem k odstranění nadbytečného "papírování", ulehčení styku občana s veřejnou správou, ale také ke zlepšování komunikace uvnitř veřejné správy.
 - IROP nabízí podporu e-Governmentu v těchto výzvách:
 - Aktivity vedoucí k úplnému elektronickému podání
 - e-Legislativa, e-Sbírka, Národní digitální archiv
 - Kybernetická bezpečnost
 - Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura
 - Rozvoj v oblastech eCulture, eEducation, eHealth, eJustice, výběr daní a pojištění atd.

Jak lze koncept SMART dotačně podporovat z IROP?

- V oblasti eHealth jsou podporovány informační systémy například v následujících oblastech:
 - sdílení informací mezi poskytovateli zdravotní péče o informace o zdravotní péči pro pacienty
 - sdílení informací o preskripci, žádankách, čekacích listech na lékařské výkony o péče o chronické pacienty o telemedicína
 - vybudování základní informační infrastruktury pro agendu zdravotnictví
- Na modernizaci vybraných oborů zdravotnictví je připraveno cca 284 mil. EUR
- Na podporu územního plánování je připraveno 46 mil. EUR

Co do budoucna?

- Velká naděje, že oblast chytrých řešení bude nadále podporována
- Důraz bude ještě více kladen na systémy nikoliv HW
- V tomto období se z dotací řeší především oblast e-gov na centrální úrovni, v dalším období to budou hlavně konkrétní řešení pro konkrétní situace a konkrétní území

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Děkuji za pozornost!

Zdeněk Semorád

**náměstek pro řízení sekce evropských programů
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**